

В якості підсумку, слід зазначити що дана політика законодавця спрямована на створення закону адоптованого до індустрії цифрових активів. Оскільки в Україні відсутній орган криптовалютного регулювання, уряд намагається перевести біржі та інші компанії, які займаються віртуальними активами в сферу компетенції фінансових регуляторів.

ЛІТЕРАТУРА:

1. The 2021 Global Crypto Adoption Index. Chainalysis. 2021. URL: <https://blog.chainalysis.com/reports/2021-global-crypto-adoption-index/>.
2. Роз'яснення щодо правомірності використання в Україні «віртуальної валюти/криптовалюти» Bitcoin. Національний Банк України. 2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0435500-14#Text>.
3. Проект Закону про стимулювання ринку криптовалют та їх похідних в Україні. Верховна Рада України. 2017. URL: <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=62710&pf35401=436015>.
4. Про віртуальні активи: Закон України. Верховна Рада України. 2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2074-20#Text>.
5. Цивільний Кодекс України. Верховна Рада України. 2003. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.
6. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>.
7. Aid Force for Ukraine. Прес-офіс Міністерства цифрової трансформації України. 2022. URL: <https://thedigital.gov.ua/news/zadoneyititina-dopomogu-ukraini-mozhna-v-kriptoaktivakh-digitalbits>.

Байталюк Дарія Русланівна,

асистент кафедри цивільного права

Національного університету «Одеська юридична академія»

ЩОДО ПИТАННЯ НЕОБХІДНОСТІ ВРЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОСИН СПІЛЬНОГО ІНВЕСТИВАННЯ ТА СПОНСОРУВАННЯ

Спільне інвестування та спонсорування з залученням цифрових інструментів, як і інші діджиталізовані явища, зародилися в регу-

лятивному середовищі, створеному для вирішення інших питань та «налаштованому» на більш консервативні моделі залучення ресурсів. Консервативне та негнучке правове регулювання не могло забезпечити оптимальну нормативну базу, оскільки не враховувало суттєвих особливостей цифрової моделі фінансування з використанням засобів мережі Інтернет. Вітчизняні ж тенденції збігаються з тими, що мають місце в розвинених державах, а правове регулювання проходить декілька етапів свого становлення: зародження явища спільного інвестування та спонсорування; їх активний розвиток поза жорстким правовим регулюванням; виникнення спорів із договорів, що укладаються з використанням краудфандингових майданчиків; усвідомлення критичної важливості регулювання, і нарешті, поява самого регулювання.

І. А. Хаванова наводить слушний аргумент на користь необхідності правового регулювання сфери спільного інвестування та спонсорування: «Практика показала, що традиційна регламентація роботи фінансових ринків, орієнтована на досить великі проекти та бізнес, що здійснюються на професійній основі, без належного врахування специфіки ринків краудфандингу може перешкоджати їхньому розвитку. З іншого боку, крихкість цих ринків, відсутність усталених професійних стандартів роблять їх дуже вразливими для шахрайства. Отже, певний рівень нормативного регулювання бажаний не лише для захисту інвесторів, спонсорів та осіб, які залучають фінансування, але й для самих краудфандингових платформ» [1].

І. М. Соколов, в свою чергу, приходить до висновку, що, незважаючи на те, що в різних країнах законодавство в сфері спільного інвестування та спонсорування розвивається в даний час незалежно та за різними векторами, спостерігаються однак і деякі загальні тенденції. Окремі державі які при визначенні основ державної політики в сфері інвестування використовують патерналістський підхід, вважають, що навіть «повнолітні та дієздатні інвестори не можуть самостійно й розумно розпоряджатися своїми коштами» [3].

Однак введення різноманітних бар'єрів та лімітів інвестування, які зустрічають в законодавствах по всьому світу, а також обмежень щодо коштів, що залучаються на краудфандингових платформах (термін функціонування, сфера діяльності, обороти, громадянство засновників та ін), не відповідає потребам даної сфери суспільних відносин і не обумовлюється будь-якими економічними характерис-

тиками. У зв'язку з цим, спостерігаються сильні розбіжності у національних правових режимах регулювання відносин спільного інвестування та спонсорування, а окремі краудфандингові платформи змушені виносити окремі напрями своєї діяльності в країни з найбільш сприятливим правовим регулюванням.

М. О. Кравченко та Д. О. Кураєв, аналізуючи чинний стан правового регулювання відносин спільного інвестування в Україні, відзначають необхідність використовувати правові інструменти, передбачені чинним законодавством, що є найбільш придатними для регулювання, тобто застосовувати аналогію закону. За неможливості застосування аналогії закону права та обов'язки сторін необхідно визначати, виходячи із загальних засад цивільного законодавства, тобто застосовувати аналогію права [2, с.130].

О. З. Уголькова та С. Є. Гончар в результаті аналізу дійсного рівня правового регулювання відносин спільного інвестування в Україні також приходять до висновку щодо необхідності включення краудфандингової діяльності до об'єктів регулювання кредитно-інвестиційної політики України. Як зазначають в своєму дослідженні науковці, суб'єктом державного регулювання краудфандингової діяльності має виступати держава, яка за допомогою центральних і місцевих органів влади повинна забезпечити прямий управлінський вплив на дані соціальні відносини. Як керовану підсистему автори розглядають краудфандингова діяльність, тобто відносини між відповідними краудфандинговими платформами (майданчиками), реципієнтами-краудфандерами та фізичними чи юридичними особами, що їх виступають спонсорами або інвесторами. Державне управління у сфері краудфандингової діяльності, на думку О. З. Уголькової та С. Є. Гончара, полягає у сприянні та створенні умов для розвитку краудфандингу, а саме: «систематичному забезпеченні умов для започаткування та постійного вдосконалення краудфандингових платформ; посиленні їх співпраці із іноземними платформами; здійсненні ряду заходів щодо легалізації одержаних від краудфандингової діяльності доходів (як для авторів проекту, так і для засновників краудфандингової платформи), та, найголовніше, – у популяризації цього фінансового інструменту серед населення та в законодавчому прирівнюванні його до інших способів акумулювання капіталу» [4, с.411].

Отже, питання правового регулювання краудфандингу з використанням сучасних цифрових інструментів залишаються актуальними

для наукової розробки та подальшого вдосконалення нормативного базису з метою конкретизації загальних норм та врахування особливих випадків.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Габов А. В., Хаванова И. А. Краудфандинг: законодательное оформление web-модели финансирования в контексте правовой доктрины и зарубежного опыта. 2020. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/kraudfanding-zakonodatelnoe-oformlenie-web-modeli-finansirovaniya-v-kontekste-pravovoy-doktriny-i-zarubezhnogo-opyta>

2. Кравченко М. О., Кураєв Д. О. Перспективи застосування краудфандингу та краудінвестингу для фінансування стартап-проектів. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія : Економіка і менеджмент. 2017. Вип. 24(2). С. 127-131.

3. Соколов Н. Н. Проблемы правового регулирования альтернативных форм финансирования инновационных проектов. *Инновации*. 2018. № 1 (231). URL: <https://maginnov.ru/assets/files/volumes/2018.01/problems-pravovogo-regulirovaniya-alternativnyh-form-finansirovaniya-innovacionnyh-proektov.pdf>

4. Уголькова О. З., Гончар С. Й. Регулювання краудфандингу як об'єкта кредитно-інвестиційної політики держави. *Бізнес Інформ*. 2020. №2. С. 407–412.

Блохін Максим Юрійович,

аспірант кафедри цивільного права

Національного університету «Одеська юридична академія»

ЗАХИСТ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ВОЄННОГО СТАНУ

На жаль, така дата як 24 лютого 2022 року назавжди розділила життя українців на «до» та «після». Мабуть, ніхто навіть і уявити не міг, що на території найбільшої європейської країни в кінці першої четверті ХХІ століття може розгорнутися повномасштабна війна з використанням важкого озброєння, авіації, артилерії та вже давно заборонених Женевською конвенцією способів ведення бойових дій. Але життя триває, і для підтримання сталого розвитку нашої країни,